

Fishegaarders Beskaffenhed, der findes paa Randers Fjord fra Werumb Byes Eghendom och til Vdbbhøj" (Rigsdagstidenden for 1883—84, Tillæg B., Sp. 1406). I Ordren til Offue Suel af 31te Marts 1664 taler Kongen ligeledes om „de Laksegaarde, som findes paa Fjorden ved Randers fra Werumb Byes Eghendom och til Vdløbet i Stranden" (Rigsdagstidenden for 1883—84, Tillæg B., Sp. 1414). Paa samme Maade taler Kongen i Ordren til Borgmester og Raad i Randers af 31te Marts 1664 om „de Lakse- och Fishegaarders Berichtigelse, som findes paa Randers Fjord fra Werumb Byes Grund aff til udløbet i Stranden" (Rigsdagstidenden for 1883—84, Tillæg B., Sp. 1415). Fremdeles finder man, at i den kongelige Befaling af 18de Februar 1696 angaaende Medsættelsen af den saakaldte Laksekommission af 1696—98 siges, at Anledningen hertil var „hvorledes Støer Misbrug med Laksefiskeriet i Randers Fjord skal begaaes", samt at Kommissionen skulde undersøge „samme Laksefiskeriets Beskaffenhed baade oven- og nedenfor Randers Bro", og „hvad Udkomst og Rettighed enhver kan have der i Fjorden at fiske" (Rigsdagstidenden for 1884—85, Tillæg B., Sp. 695). Fremdeles kan nævnes, at bemeldte Laksekommission henimod Slutningen af sin den 20de Januar 1598 daterede Forretning omtaler, at den har „forhørt de vedkommendes Klagemaal over dend Misbrug, som der i Fjorden skeer, Særlig med Sejldybet at forderve og tilstoppe, Særlig med ulovlig Fiskerie, Særlig ogsaa med Hindring af Sejladsen, baade paa fjorden oven Randers Bye, Saavel som ogsaa neden for Byen" (Rigsdagstidenden for 1884—85, Tillæg B., Sp. 755). Endelig kan med Hensyn til selve Frisenvold Fiskegaard som beliggende i Randers Fjord nævnes de under Retsagerne saa meget omtalte Udtryk i den af Grev Conrad Reventlow under 9de September 1696 gjorte Anmeldelse til Kommissionen af sine Fiskerirettigheder, hvori det hedder: „Frisenvolds underliggende Houet Laksefiskeri, som naar tvært over Randers Fjord med opfiskning paa begge Sider" (Rigsdagstidenden for 1884—85, Tillæg B., Sp. 742). Ogsaa Neckelmann ansøger i sin bekendte i 1833 udkomne Bog „Om Fiskeriet i Randers Fjord" (pag. 44), at for bemeldte Fjord er overensstemmende med det almindelige Princip for Fjordfiskeri, Fiskeriet frit for enhver dansk Underfaat. Naar Neckelmann herfra vil undtage Laksefiskeriet, som han vil have forbeholdt Laksegaardeejerne, da hører Afgørelsen af Tvistigheder om dette Spørgsmaal ind under Domstolenes Paaendelse; men i øvrigt har jeg i et Indlæg til Viborg Landsøverret i den af samme under 3dje September d. A. paadømte nedenfor nærmere omtalte Sag, af hvilket Indlæg jeg har indleveret en Afskrift til Indenrigsministeriet, paavist, at Neckelmann for at kunne begrunde denne urigtige Paastand har forvansket flere af ham til Støtte for samme benyttede Dokumenter ved endog under Anførselstegn at aftrykke disses Tekst med et Indhold, der ikke stemmer med det virkelige, men synes at være tilbannet af Neckelmann selv til Brug ved hans Argumentation.

Med Hensyn til, at Fiskeriet er frit for alle i det nævnte Vandareal, kan fremdeles bemærkes den lejlighedsvis i Kommissionsbetænkningen af 25de September 1884 forekommende Udtalelse (se ovenfor i Citatet af Kommissionsbetænkningen under VIII), at fra Randers til Frisenvold Fiskegaard drives Fiskeriet væsentligt fra Randers, men ogsaa fra Romalt og Uggelhusene.

I øvrigt har der siden Kong Hans's Tid lejlighedsvis været givet en Række særegne Lovbestemmelser for Randers Fjord, mod Benyttelsen af Laksegaarde, saaledes at disse hindrede Sejladsen, og mod Benyttelsen af visse Fiskeredstaber og Fiskemaader, af hvilke Lovbud særlig kan nævnes Mandatet af 8de Marts 1664 og Fr. 18de Juli 1668, der i den allerfjæreste Tid have spillet en Rolle, og hvis Fortolkning og rette Fortaaelse danner Genstanden for den af Viborg Landsøverret under 3dje September d. A. afsagte i Aftryk hosfølgende Dom, Lovbud, der dog i Henhold til den ny Fiskerilovs § 63 ophæves ved sammes Straftræden den 1ste Januar 1889.

Naar der nu er Spørgsmaal om, hvilke Retsregler der ved den ny Fiskerilovs Straftræden ville komme til at gælde for Randers Fjord, kan Svaret for det første kun blive, at dette selvfølgelig vil være de i Lovens Kapitel 4 for alle Landets Fjorde med Undtagelse af Vindfjorden indeholdte Forskrifter.

Det næste Spørgsmaal bliver imidlertid, om Lovens Kapitel 4 skal finde Anvendelse paa Vandarealet i hele det gamle Flodlejes Udstrækning, altsaa indtil Frisenvold Fiskegaard, denne medindbefattet, eller om en Del af dette Vandareal, og da hvilken, som indeholdende Ferskvand vil gaa ind under Bestemmelserne i Lovens Afsnit II om „Ferskvandsfiskeri"?